

מנהלים יקרים!

פרשת יתרו - שלבי ההכנה למתן תורה ולכל התקדמות

"בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁלִישִׁי לְצֵאת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם בַּיּוֹם הַזֶּה בָּאוּ מִדְּבַר סִינַי"

"וַיִּקְרָא אֱלֹהֵי יְהוָה מִן הַהָר לֵאמֹר כֹּה תֹאמַר לְבֵית יַעֲקֹב וְתִגִּיד לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל..

"וְאַתֶּם תִּהְיוּ לִי מִמְּלֶכֶת כְּהֻנִּים וְגוֹי קְדוֹשׁ" .. לָךְ אֶל הָעַם וְקִדְשָׁתֶם הַיּוֹם וּמָחָר וּכְבֹּסוּ שְׂמֹלֹתֵיכֶם". (שמות י"ט א'- י')

התורה מקדישה את כל פרק י"ט לתיאור ההכנות למעמד הרם והנשגב, מעמד הר סיני. התורה שדרכה לקצר כל כך, מאריכה הפעם בכדי ללמדנו כי לאירוע גדול נדרשת הכנה, וככל שהיא תהיה טובה ומשמעותית יותר – כך יוכל האור הגדול להיקלט בקרב האדם.

ביום הראשון, הוא ר"ח סיוון שבו הגיעו ישראל למדבר סיני, לא אמר להם ה' כלום, משום שנתן להם לנוח מהדרך.

ביום השני אמר להם "ואתם תהיו לי ממלכת כהנים"

ביום השלישי ציווה אותם להגביל את ההר

ביום הרביעי הצטוו לפרוש מהאישה.

לפנינו ארבעה שלבים שעם ישראל נדרש לעבור בכדי שיהיו ראויים לקבל את התורה. כל שלב נעשה ביום נפרד על מנת לאפשר זמן עיכול והפנמה.

מהי המשמעות של כל שלב?

השלב הראשון: כותב הרב בעין אי"ה: "הקדושה העליונה היא הבעת החיים השלמים,

בכל מילואם. העיפות כמו העצבות, היא מפריעה את ההתפשטות האצילית הרחבה

והטהורה, שהמחשבות הרמות בקדושתן, וההרגשות העמוקות, בטהרת היושר והטוב

הבלתי גבולי שבהן, אינן יכולות להתרחב בשלטון המלא, על הנפש העיפה"

מסביר הרב גיל דביר בספרו 'עיוני אי"ה': כדי לקלוט ולקבל תורה צריך תחילה לנוח

מטורח הדרך. עם עייף וחלש – יקשה עליו לקלוט השפעות רוחניות, על כן מוטב

שידחה אותן לזמן שבו יחזרו אליו כוחותיו. ולכן ביום הראשון לא אמר להם ה' כלום

אלא נתן להם מנוחה.

השלב השני: לאחר שלב המנוחה מגיע שלב שבו צריך להציב יעדים ומטרות. וְאַתֶּם

תִּהְיוּ לִי מִמְּלֶכֶת כְּהֻנִּים וְגוֹי קְדוֹשׁ.... עוד לפני הירידה לפרטי פרטים, למצוות

ולאיסורים, עלינו לדעת מהו החזון. ואף שהחזון רחוק ואינו נראה באופק הקרוב, חשוב

להציבו כדי לתת קריאת כיוון. היום השני הוקדש להצבת היעד, ולכן באה הקריאה

וְאַתֶּם תִּהְיוּ לִי מִמְּלֶכֶת כְּהֻנִּים וְגוֹי קְדוֹשׁ.... לשם אומר ה', אני שואף שתגיעו, משהוצב

היעד, קל יותר להגיע אליו.

השלב השלישי: "רק אחרי שמציבים את האידיאל הנעלה, המרומם והרחוק, בכל יפעת

תפארתו, והנשמות מתעוררות להגיע אליו, אז יש לחוש מפני התפרצות פתאומית,

העוזבת את כל דרכי ההדרגה ומביאה הריסות ושבירות בעולם....."

לאחר שהוצב לבני"ה היעד, הצטוו להיכנס לימי ההגבלה, שלב העצירה. למרות קדושתו

של הר סיני, נאסר על בני"ה לעלות עליו ואפילו להתקרב אליו, כיוון שהם עדיין לא

כשירים לרמה רוחנית עליונה זו.

השלב הרביעי: כעת נאמר להם לפרוש מן האישה, כלומר לפרוש מההנאות ומשאר

ענייני החול כדי לאפשר להתקדש בקדושת התורה.

מסביר הרב כי למדנו מכאן יסוד גדול וחשוב, לפני שאנו מקבלים על עצמנו יעדים חדשים עלינו להתכונן. ההכנה בנויה מארבעה שלבים: מנוחה, הצבת מטרות, הגבלה, ופרישה.

ראשית, על האדם להיות בשלוות נפש. עליו להיות במצב המאפשר לו להניע את התהליך. לאחר מכן עליו להציב לעצמו יעדים ומטרות. אם החזון יהיה ברור ויוגדרו יעדים ומטרות יהיה קל יותר להצליח במשימה. תמיד חשוב לעצור ולחשוב לאן חותרים, מהו היעד. בהמשך יהיו קשיים, אך כיוון שהיעד הוגדר, נוכל להתמודד עם הקושי מתוך ידיעה מהו היעד הסופי. בשלב השלישי על האדם להגביל את עצמו. עליו לשבת עם עצמו ולחשוב מה הוא מסוגל לקחת על עצמו ומה לא. רק בשלב הרביעי עליו לעבור לשלב הפרישה. עליו לפרוש מהרגלים קודמים ולוותר על דברים מסוימים כדי שיוכל לעמוד במשימה הגדולה.

ואחר כל זאת חשוב שנזכור: כגודל ההכנה כך גודל ההשפעה שמגיעה בעקבותיה. אחרי כל ההכנות הללו המעמד עצמו היה קצר בכמות ורב האיכות. יצירת הכלי מאפשרת הורדת שפע אדיר. אנו מתפללים שבכל שנה בימים אלו שהפרשה נקראת יהיו לנו הכוחות להתכונן ולהכין, לעבור את כל השלבים ולהיות ראויים לשפע גדול. גם אנו העוסקים בתורת חינוך ילדי ישראל נשתדל לסגל לעצמנו ארבע השלבים לקראת כל תהליך חינוכי אשר אנו מבקשים להוביל בבית החינוך: בתקופה זו בה אנו נאלצים לתפקד באי שגרה ולשמור על שגרה מרחוק ומקרוב, נראה כיצד כל איש צוות וכל אדם במוסד שלנו נמצא בנחת ורוגע מ'טורח הדרך' ומתוך כך נדגיש כל הזמן (זה חלק עיקרי בתפקידנו) את התמונה הגדולה והחזון הגדול. מתוך כך נמשיך לבנות תוכנית אשר מסייעות לשמור (במידת האפשר) על רוח של שגרה. תוכניות לחיזק לימודי התורה והחול המותאמים למצב. אם צריך נוכל בשלב האחרון לעצור 'הרגלים נפסדים' ונעשה כל מאמץ שתלמידנו ירגישו מלווים, נמנע "פסידא דלא הדר" – הפסד שאיננו חוזר. שנזכה!

שבת שלום ומבורך לכם ולכל ביתכם ובע"ה בריאות טובה, החלמה מהירה לכל החולים, ונמשיך לשמור מאוד - ונשמרתם מאוד לנפשותיכם.

שבת שלום ומבורך
שושנה נגר